

# Stanovisko etické komise ekologických NNO č. 1

## **Předmět stanoviska:**

Návrh na vyloučení občanského sdružení Horní Berounka z platformy

## **Podnět/návrh a další základní okolnosti:**

Etická komise zahájila jednání na základě podnětu, který podaly 3 členské organizace platformy: Calla - R. Panská a E. Sequens (přihlásili se k podnětu M. Šuty), Děti Země - M. Hytřha, Nesehnutí - M. Štefanec.

Důvody pro návrh na vyloučení lze shrnout následovně:

- 1) o.s. Horní Berounka nedbá na dobré jméno oborové platformy ZK: očerňování jména eko NNO, pomluvy pracovníků NNO
- 2) nevyjasněnost vztahu představitele o.s. Horní Berounka pana Ferschmanna ke společnosti InterCora, proti které jménem o.s. vystupoval v kauze výstavby Kauflandu v Rokycanech a posléze pro tuto společnost pracoval na plnou moc
- 3) netransparentnost sdružení Horní Berounka (webové stránky sdružení na stránkách obce Němčovice, jediný kontakt na předsedu sdružení a zároveň starostu obce, chybí přihlášení se k oborové platformě dle odst. 4 čl.2 podmínek členství v oborové platformě).

## **Postup projednávání**

Etická komise začala jednat z iniciativy její předsedkyně. Vyžádala si upřesnění návrhu, poté proběhla emailová diskuse. Na jejím základě vyzvala komise představitele o.s. Horní Berounka pana Ferschmanna k písemnému vyjádření a současně mu nabídla možnost účastnit se osobně zasedání komise. Představitel o.s. písemné vyjádření z důvodu časové zaneprázdněnosti odmítl, nicméně souhlasil s osobní účastí na zasedání komise.

Zasedání komise proběhlo dne 7.1.2011 na Zeleném kruhu v Praze, a to ve složení Z. Drhová, Y. Gailly, B. Hušková a V. Dohnal.

Předseda o.s. Horní Berounka pan Karel Ferschmann se zasedání zúčastnil a poskytl podrobné vyjádření ke všem bodům návrhu na vyloučení.

## **Podklady pro stanovisko:**

- 1) návrh na vyloučení (emaily)
- 2) kopie diskuse na mailinglistu platformy
- 3) článek z Rokycanského deníku
- 4) kopie plné moci, vystavené společností InterCora Karlu Ferschmannovi
- 5) kopie žádosti o povolení ke kácení dřevin
- 6) osobní vyjádření pana Karla Ferschmanna
- 7) pravidla fungování oborové platformy
- 8) jednací řád etické komise ekologických NNO
- 9) etický kodex ekologických organizací

## Stanovisko:

Po zvážení všech dostupných informací etická komise došla k následujícím závěrům:

### **1) Neinformování o členství organizace v platformě**

Na základě aktuálního znění pravidel oborové platformy ekologických NNO lze o.s. Horní Berounka vytknout, že na svých webových stránkách neinformuje o členství v Oborové platformě ekologických NNO. Dle názoru etické komise jde však o méně závažné pochybení, které nepoškozuje důvěryhodnost ekologických NNO v očích veřejnosti. Proto by samo o sobě podle názoru komise nemělo být důvodem pro vyloučení. Navíc komise předpokládá, že podobného pochybení se dopouští i řada dalších organizací (viz. bod 7 tohoto stanoviska). Komise vyzývá o.s. Horní Berounka a případně další organizace, které toto pravidlo porušují, aby o svém členství v platformě informovaly.

### **2) Transparentnost**

Pokud jde o zpochybňovanou transparentnost a apolitičnost o.s. Horní Berounka, poukazuje komise nejprve na nepřesně formulovaná pravidla (viz také bod 4 tohoto stanoviska). Požadavek transparentnosti a apolitičnosti se v pravidlech vztahuje k Zelenému kruhu, nikoliv ke členským organizacím platformy. Pokud by takové pravidlo mělo být důvodem pro vyloučení, musí být formulováno jasně.

O.s. Horní Berounka ovšem zcela základní informace zveřejňuje. A to jak na webu obce Němčovice, tak na webu Zeleného kruhu. Zájemci se tak mohou dozvědět kontaktní informace a podívat se i na stanovy. Nedá se tedy říct, že by o.s. Horní Berounka bylo zcela netransparentní.

Etická komise ovšem považuje za velmi vhodné, aby členské organizace platformy o sobě zveřejňovaly navíc ještě stručnou zprávu o činnosti a financování za minulý rok. K tomu viz bod č. 7 tohoto stanoviska.

### **3) Apolitičnost**

To, že je představitel členské organizace oborové platformy současně členem politické strany, nepovažuje komise za porušení principu apolitičnosti.

### **4) Dobré jméno platformy**

Ani zde nejsou pravidla přesně formulována. Pravidla hovoří o tom, že členské organizace jsou povinny dbát dobrého jména oborové platformy. Vyjádření zástupce o.s. Horní Berounka se ovšem netýkala oborové platformy, ale jedné z členských organizací. Navíc tato vyjádření (s jedinou výjimkou) proběhla pouze na uzavřeném emailovém listu, jejich obsah proto nemohl dobré jméno platformy (ani jejích členů) poškodit veřejně. Sankcionování vnitřní diskuse (byť zbytečně osobní a ne vždy korektní) by etická komise považovala za nevhodné omezování demokratické diskuse.

Pokud jde o článek v Rokycanském deníku (2.5.2006), komise v něm neshledává očeřování ekologických organizací. Považuje jej za legitimní vyjádření kritického názoru. Navíc se jednalo o článek publikovaný před delší dobou v regionálním deníku. Jeho schopnost snížit důvěryhodnost ekologických organizací je velmi malá.

### **5) Vztah mezi představitelem o.s. a developerskou společností**

Obecně považuje komise postup, kdy nezisková organizace (její představitel) nejprve kritizuje komerční subjekt a poté s ním začne spolupracovat, za rizikový z hlediska důvěryhodnosti. Je vždy potřeba dbát o maximální průhlednost celého vztahu.

Po vysvětlení pana Karla Ferschmanna neshledává komise porušení pravidel platformy ani v tom, že představitel o.s. Horní Berounka pracoval na základě plné moci pro developerskou společnost. Jednalo se o práci bezplatnou, cílem bylo dosáhnout ochrany zeleně, která by jinak mohla být zbytečně pokácena. Komise se nedomnívá, že by pan Ferschmann byl veden snahou získat osobní prospěch a že by takový prospěch získal.

## **6) Upřesnění pravidel**

Etická komise navrhuje aktualizaci pravidel ve smyslu zpřesnění požadavků na transparentnost, apolitičnost a zachování dobrého jména organizací oborové platformy. Tyto povinnosti je potřeba stanovit přímo členským organizacím.

Jako námět do diskuse komise navrhuje zvážit povinnost členů oborové platformy připojit se k etickému kodexu ekologických NNO.

## **7) Transparentnost členů platformy**

Etická komise pověří kancelář ZK, aby prověřila transparentnost organizací oborové platformy. Etická komise považuje za minimální standard, aby členové platformy na internetu zveřejnili tyto informace:

- a. přesný název organizace
- b. sídlo
- c. IČO
- d. kontaktní údaje
- e. stanovy
- f. výroční zprávu či zprávu o činnosti (případně nečinnosti) – postačí velmi stručný textový soubor
- g. informaci o financování.

K tomu komise doporučuje, aby členské organizace, které nemají vlastní internetové stránky, mohly tyto základní informace zveřejňovat na webu platformy.

## **8) Dobrovolné dohody**

Etická komise shledala z hlediska důvěryhodnosti celého sektoru ekologických organizací jako velmi závažné téma tzv. dobrovolných dohod občanských sdružení a firem. Komise se domnívá, že pro tyto případy nemá oborová platforma stanovená potřebná pravidla, resp. že ani neproběhla řádná diskuse. Etická komise proto vyzývá oborovou platformu k diskusi podmínek pro uzavírání dobrovolných dohod na nejbližším oborovém setkání.

Členové etické komise jsou připraveni se diskuse k dobrovolným dohodám účastnit a připravit i vstupní podklad pro toto jednání. S tímto účelem žádají členy oborové platformy o zasílání podnětů a informací o konkrétních dobrých i špatných případech dobrovolných dohod, na jejichž základě bude možné tuto diskusi o předpokladech, omezeních a podmínkách etického postupu při uzavírání dobrovolných dohod připravit.

V Praze dne 25. 1. 2011

Stanovisko schváleno etickou komisí ekologických NNO ve složení Zuzana Drhová (předsedkyně), Yvonna Gailly, Blažena Hušková, Vítězslav Dohnal a Ivan Rynda